

Plenarno zasedanje PEMPAL ZP Trezora
Tirana, maj 2015. godine

**Podrška i proširenje sistema trezora Albanije (SETS):
Razmena iskustava i stečene pouke**

Senka Maver, vođa tima za SETS

Ciljevi SETS

- Dalje jačanje funkcija i operacija Trezora radi pružanja podrške reformi UJF u Albaniji
- * Unaprediti postojeći automatizovani sistem i postupke za računovodstveno vođenje, izveštavanje, kontrolu i praćenje
- * Obezbediti on-line pristup budžetskim institucijama kako bi im se omogućilo informisanje u realnom vremenu o njihovoj finansijskoj poziciji i transakcijama
- * Podrška većoj samostalnosti i odgovornosti resornih ministarstava u upravljanju njihovim budžetima

Ciljevi SETS (nastavak)

- Pružiti podršku za razvoj kapaciteta kroz obuku i tehničku pomoć

* Organizovati obuku za zaposlene u MF, resornim ministarstvima i drugim organima koji koriste FMIS

* Angažovati stručnjake i formulisati projektni zadatak za međunarodne i lokalne tenderske procese

- Utrti put za dalje reforme FMIS / UJF u narednom periodu

Npr.: E-fakturisanje • Programsko budžetiranje • Obračunsko računovodstvo

SETS: Institucionalno okruženje

- Pokrenuto u aprilu 2011. godine

- Sprovedenje: Austrijska razvojna agencija (ADA) + MF

- Budžet (od aprila 2011. do oktobra 2015): 1,5 miliona EUR

Doprinosi: EU IPA, ADA, MF Albanije

- Upravni odbor SETS

Učešće: MF • Delegacija EU u Albaniji • ADA • Kabinet premijera •
Ministarstvo za integracije • Ostali nosioci interesa (Poreska uprava i
Uprava carina, SB, MMF itd.)

SETS: Pet važnih pouka koje su stečene

Rezime

- Koordinacija sa svim relevantnim akterima u državnoj upravi kako bi se omogućila usklađenost rešenja FMIS
- Obezbeđivanje odgovarajućih tehničkih IT kapaciteta kako bi se osigurao kontinuiran i nesmetan rad kako hardvera, tako i softvera
- Osiguravanje odgovarajućih kapaciteta u smislu ljudskih resursa kako bi se u potpunosti iskoristila raspoloživa rešenja FMIS
- Razvijanje svesti o koristima i načinima upotrebe automatskog i integrisanog FMIS
- Komunikacija o implikacijama reforme sa ostalim nosiocima interesa kako bi se pridobila podrška

SETS stečene pouke

1. Koordinacija da bi se omogućila usklađenost rešenja FMIS

Zašto?

- Kako bi se postarali da FMIS rešenja budu povezana sa širom državnom upravom i reformama javnih finansija (Strategija UJF)
- Ciljevi i rešenja FMIS reformi su složeni i nije ih lako razumeti
- Budžetske institucije (npr., resorna ministarstva, lokalne samouprave) treba da budu uverene u koristi FMIS rešenja

Izazovi

- Formiranje zajedničkog shvatanja i utvrđivanje odgovarajućeg redosleda radnji među različitim akterima
- Smanjenje dupliranja i staranje o tome da rešenja koja su već uvedena mogu da koriste različite institucije
- Izbegavanje pristrasnog odlučivanja u ispitivanju rešenja FMIS-a

SETS stečene pouke

2. Obezbeđivanje odgovarajućih tehničkih IT kapaciteta kako bi se osigurao kontinuiran i nesmetan rad

Zašto?

- IT kapaciteti zahtevaju stalno unapređenje i modernizaciju
- Automatizacija, uz podršku odgovarajućih IT kapaciteta, povećava transparentnost i kontrolu finansijskih informacija
- Da bi se omogućio paralelan rad svih komponenti i smanjio na minimum rizik da neke moraju posebno da se primenjuju (ručno)

Izazovi

- Pripremanje pouzdanih procena troškova / vremena
- Sporo odvijanje procesa nabavke, naročito za hardver
- Tehnološka unapređenja mogu da utiču na dizajn tokom realizacije projekta (npr., model klijent-server u odnosu na rešenje sa veb portalom)

SETS stečene pouke

3. Osiguravanje odgovarajućih kapaciteta u smislu ljudskih resursa kako bi se u potpunosti iskoristila raspoloživa rešenja FMIS

Zašto?

- Automatizacija samo po sebi nije dovoljna; ona zahteva obučeno osoblje za planiranje, implementaciju i praćenje izrade i izvršenja budžeta
- Ključni zaposleni u Trezoru / IT / resornim ministarstvima / Budžetu, uključujući i najviše zvaničnike, treba da razumeju koncepte upravljanja javnim finansijama (UJF) da bi mogli da unose finansijske informacije, izvlače i analiziraju relevantne podatke, generišu i koriste izveštaje
- Rešenja iz otvorenih izvora (za razliku od npr. prilagođenog COST) mogu da smanje troškove, ali zahtevaju odgovarajuće sopstvene kapacitete)

Izazovi

- Dugotrajni postupci za zapošljavanje novih zaposlenih
- Staranje o tome da ključni zvaničnici imaju dovoljno vremena i mogućnosti za obuku i bavljenje novim tehnološkim dostignućima
- Smanjenje zavisnosti od spoljnih eksperata i COST rešenja

SETS stečene pouke

4. Razvijanje svesti o koristima i načinima upotrebe automatskog i integrisanog FMIS

Zašto?

- Omogućiti nesmetanu komunikaciju i interoperabilnost (npr., upravljanje platnim spiskovima državnih organa, administriranje prihoda, tokovi spoljne pomoći, itd.)
- Formulirati nove ideje za unapređenje FMIS i procesa odlučivanja
- Smanjiti otpor promenama kroz obuke, seminare itd.

Izazovi

- Promena dinamike sprovođenja u nekim komponentama može uticati na dinamiku sprovođenja u drugim komponentama
- Različitost opštih i kvantitativnih ciljeva među različitim komponentama
- Upravljanje stalnom evolucijom i proširivanjem FMIS-a s jedne strane i stalne promene regulatornog okvira u oblasti UJF, sa druge

SETS stečene pouke

5. Komunikacija o implikacijama reforme sa ostalim nosiocima interesa kako bi se pridobila podrška

Zašto?

- Obezbediti doslednost i dogovore u vezi sa daljim koracima (npr. Upravni odbor)
- Osigurati dodatno i kontinuirano finansiranje dalje modernizacije
- Oceniti uticaj projekta FMIS kroz set pokazatelja (npr., učestalost, efikasnost, tačnost izveštavanja; PEFA), ankete o zadovoljstvu korisnika; eksterne ocene, itd.

Izazovi

- Neizvesnost u vezi sa donatorskim sredstvima utiče na predvidljivost i može da dovede do neželjenih kašnjenja u realizaciji projekta
- Značaj pokazatelja može da se promeni, te može biti potrebno dodati nove pokazatelje
- Uticaj projekata FMIS-a ne može se odvojiti od uticaja reformi koje se uporedo sprovode